

บทที่ 6

สรุปปัญหาและข้อ เสนอแนะ

บทสรุป

มะละกอนับว่าเป็นพืชที่มีความสำคัญทาง เศรษฐกิจอย่างหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากมะละกอเป็นพืชที่มีผู้บริโภคกันมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ แหล่งที่ปลูกมะละกอเป็นการค้าอยู่ในจังหวัดราชบุรี เพราะมีสภาพดินฟ้าอากาศ ภูมิประเทศที่เหมาะสมและชาวสวนมีความชำนาญในการปลูกมะละกอ อำเภอที่ปลูกมะละกอมากได้แก่ อำเภอดำเนินสะดวกปลูกมะละกอเพื่อเก็บผลดิบ และอำเภอรัตนพลึงปลูกมะละกอเพื่อเก็บผลสุก การปลูกมะละกอจะปลูกแบบยกร่อง เพราะลักษณะดินเป็นดินเหนียวและมะละกอชอบดินที่มีการระบายน้ำได้ดี ระยะเวลาที่ชาวสวนปลูกมะละกอเริ่มตั้งแต่หยอดเมล็ดจนถึงตัดต้นกิ่งมีอายุประมาณ 1 ปี 6 เดือน มะละกอที่ชาวสวนนิยมปลูกคือพันธุ์สายน้ำผึ้ง พันธุ์แยกดำ พันธุ์โกโก้และพันธุ์รัตพลึง มะละกอลูกนิยมใช้พันธุ์รัตพลึง ส่วนมะละกอที่เก็บผลดิบจะใช้พันธุ์ใดพันธุ์หนึ่งก็ได้ ตลาดมะละกอดิบอยู่ที่กรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับมะละกอลูกนอกจากตลาดภายในประเทศแล้วยังเป็นผลไม่ส่งออกที่ทํารายได้ให้แก่ประเทศในปี 2527 ประมาณ 68,310,046 บาท

การจำหน่ายมะละกอทำได้โดยจำหน่ายปริมาณ เป็นกิโลกรัมให้แก่พ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่นเข้าไปรับซื้อมะละกอถึงสวน การเปลี่ยนแปลงระดับราคาของมะละกอขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของตลาด ราคาขายที่ไ้คำนวณเป็นราคาซึ่งชาวสวนจำหน่ายให้แก่พ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่นเข้าไปรับซื้อมะละกอทุกพันธุ์ถึงสวนในปี 2527/2528 ซึ่งมีราคาเท่ากันคือ ราคาผลดิบเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.01 บาท และราคาผลสุกเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.30 บาท ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกมะละกอได้จากการสัมภาษณ์โดยแยกเป็นขนาดเนื้อที่เพาะปลูกต่าง ๆ ดังนี้ คือเนื้อที่เพาะปลูกขนาด 1-9 ไร่ เนื้อที่เพาะปลูกขนาด 10-19 ไร่ และเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 20 ไร่ โดยเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการปลูกมะละกอดิบในเนื้อที่เพาะปลูกแต่ละขนาด และมะละกอลูกในเนื้อที่เพาะปลูกแต่ละขนาด และเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการปลูกมะละกอเฉลี่ยเนื้อที่เพาะปลูกทุกขนาดของมะละกอดิบและมะละกอลูก

จากการศึกษาต้นทุน รายได้ และอัตราผลตอบแทนจากการปลูกมะละกอปีการเพาะปลูก 2527/2528 ซึ่งได้จากการสำรวจในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2528 ถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2529 (ตารางที่ 6.1) สรุปได้ว่าชาวสวนผู้ปลูกมะละกอติดแยกตามขนาดเนื้อที่เพาะปลูก 1-9 ไร่ เนื้อที่เพาะปลูกขนาด 10-19 ไร่ และเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 20 ไร่ มีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 9,550.57 บาท 7,827.90 บาท และ 7,739.21 บาท ตามลำดับ เนื้อที่เพาะปลูกมะละกอติดขนาดมากกว่า 20 ไร่มีต้นทุนการปลูกต่ำกว่าเนื้อที่เพาะปลูกขนาด 1-9 ไร่ และเนื้อที่เพาะปลูกขนาด 10-19 ไร่เฉลี่ยไร่ละ 1,811.36 บาท และ 88.69 บาท ตามลำดับ ผลต่างส่วนใหญ่เกิดจากค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาและค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว สำหรับมะละกอสุกมีต้นทุนการปลูกแยกตามขนาดเนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ยไร่ละ 7,904.31 บาท 5,418.42 บาท และ 7,861.50 บาท ตามลำดับ เนื้อที่เพาะปลูกมะละกอสุกขนาด 10-19 ไร่ มีต้นทุนการปลูกต่ำกว่าเนื้อที่เพาะปลูกขนาด 1-9 ไร่ และเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 20 ไร่เฉลี่ยไร่ละ 2,485.89 บาท และ 2,443.08 บาท ตามลำดับ ผลต่างส่วนใหญ่เกิดจากค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว และค่าวัสดุการเกษตร ถ้าพิจารณาการปลูกมะละกอแยกตามเนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ยทุกขนาดของมะละกอติดและมะละกอสุก มีต้นทุนการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 8,091.06 บาท และ 6,708.68 บาท ตามลำดับ ต้นทุนการปลูกมะละกอสุกมีต้นทุนการปลูกต่ำกว่าการปลูกมะละกอติดเฉลี่ยไร่ละ 1,382.38 บาท ผลต่างส่วนใหญ่เกิดจากชาวสวนผู้ปลูกมะละกอติดใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์บ่อยครั้งเพื่อช่วยเร่งต้นมะละกอให้ออกผลในปริมาณที่มากขึ้น และฉีดยาป้องกันปราบศัตรูพืชสม่ำเสมอเพื่อป้องกันมิให้แมลงและโรคมารบกวน ส่วนชาวสวนผู้ปลูกมะละกอสุกจะใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ในปริมาณที่น้อยกว่ามะละกอติดเพราะชาวสวนผู้ปลูกมะละกอสุกประหยัดต้นทุนการปลูกเพื่อให้คุ้มกับปริมาณผลผลิตที่ได้น้อยกว่ามะละกอติดเป็นจำนวนมาก

รายได้จากการปลูกมะละกอติดแยกตามขนาดเนื้อที่เพาะปลูก 1-9 ไร่ 10-19 ไร่ และมากกว่า 20 ไร่เฉลี่ยไร่ละ 16,254.94 บาท 14,763.17 บาท และ 16,341.80 บาท ตามลำดับ เนื้อที่เพาะปลูกมะละกอติดขนาด 20 ไร่ มีรายได้สูงกว่าเนื้อที่เพาะปลูกขนาด 1-9 ไร่ และ 10-19 ไร่เฉลี่ยไร่ละ 86.86 บาท และ 1,578.63 บาท ตามลำดับ การปลูกมะละกอสุกมีรายได้แยกตามขนาดเนื้อที่เพาะปลูก 1-9 ไร่ 10-19 ไร่ และมากกว่า 20 ไร่เฉลี่ยไร่ละ 8,827.40 บาท 8,213.30 บาท และ 10,752.50 บาท ตามลำดับ เนื้อที่เพาะปลูกมะละกอสุกขนาดมากกว่า 20 ไร่ มีรายได้สูงกว่าเนื้อที่เพาะปลูกขนาด 1-9 ไร่ และ 10-19 ไร่เฉลี่ย

ไร่ละ 1,925.10 บาท และ 2,539.20 บาท ตามลำดับ ส่วนรายได้จากการปลูกมะละกอดิบ และมะละกอลูกแยกตามเนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ยทุกขนาด มีรายได้จากการปลูกเฉลี่ยไร่ละ 15,493.40 บาท และ 8,887.20 บาท ตามลำดับ ชาวสวนผู้ปลูกมะละกอดิบจะมีรายได้สูงกว่าชาวสวนผู้ปลูกมะละกอลูกเฉลี่ยไร่ละ 6,606.20 บาท

สำหรับอัตราผลตอบแทนจากการปลูกมะละกอนั้น การปลูกมะละกอดิบในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 20 ไร่ ให้อัตราผลตอบแทนจากค่าขาย อัตราผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจ และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูกที่จ่ายเป็นเงินสด สูงกว่าเนื้อที่เพาะปลูกขนาดอื่น แต่การปลูกมะละกอลูกเนื้อที่เพาะปลูกขนาด 10-19 ไร่ ให้อัตราผลตอบแทนจากค่าขาย อัตราผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจและอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูกที่จ่ายเป็นเงินสดสูงกว่าเนื้อที่เพาะปลูกขนาดอื่น แต่ถ้าพิจารณาเนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ยทุกขนาดการปลูกมะละกอดิบให้อัตราผลตอบแทนจากค่าขาย อัตราผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจและอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูกที่จ่ายเป็นเงินสด สูงกว่าการปลูกมะละกอลูก

ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนของการปลูกมะละกอดิบแยกตามขนาดเนื้อที่เพาะปลูก 1-9 ไร่ เนื้อที่เพาะปลูก 10-19 ไร่ และเนื้อที่เพาะปลูกมากกว่า 20 ไร่ เฉลี่ยไร่ละ 1,834.96 กิโลกรัม 1,353.88 กิโลกรัม และ 1,139.58 กิโลกรัมตามลำดับ สำหรับเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 20 ไร่ ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนต่ำกว่าเนื้อที่เพาะปลูกขนาดอื่น เนื่องจากผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีปริมาณมากกว่าทำให้มีกำไรส่วนเกินสูงเพื่อนำไปชดเชยต้นทุนคงที่ แต่การปลูกมะละกอลูกมีปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุน แยกตามขนาดเนื้อที่เพาะปลูก 1-9 ไร่ 10-19 ไร่ และมากกว่า 20 ไร่ เฉลี่ยไร่ละ 1,892.17 กิโลกรัม 783.57 กิโลกรัม และ 925.32 กิโลกรัม ตามลำดับ เนื้อที่เพาะปลูกขนาด 10-19 ไร่ มีปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนต่ำกว่าเนื้อที่เพาะปลูกขนาดอื่น เนื่องจากปริมาณผลผลิตต่อไร่มากกว่าทำให้มีกำไรส่วนเกินสูงเพื่อนำไปชดเชยต้นทุนคงที่ ส่วนการปลูกมะละกอดิบ และมะละกอลูกในเนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ยทุกขนาดปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุน เฉลี่ยไร่ละ 1,347.38 กิโลกรัม และ 1,055.45 กิโลกรัม ตามลำดับ ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนของมะละกอลูกต่ำกว่าการปลูกมะละกอดิบ

เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุน รายได้ และอัตราผลตอบแทนจากการปลูกมะละกอแล้วจะเห็นว่า การปลูกมะละกอดิบเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 20 ไร่ และการปลูกมะละกอลูกเนื้อที่เพาะปลูกขนาด 10-19 ไร่ ให้ผลตอบแทนสูงกว่าเนื้อที่เพาะปลูกขนาดอื่น ส่วนการปลูกมะละกอดิบ

เฉลี่ย เนื้อที่เพาะปลูกทุกขนาดให้ผลตอบแทนสูงกว่าการปลูกมะละกอสุก เนื่องจาก การปลูกมะละกอดิบ ให้ปริมาณผลผลิตมากกว่าการปลูกมะละกอสุก จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการปลูกมะละกอ แต่ละชนิดเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ ปรากฏว่า อัตราผลตอบแทนจากการ ปลูกมะละกอแต่ละชนิดสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากผลการ วิเคราะห์แล้วจะเห็นได้ว่าการลงทุนทำสวนมะละกอไม่ว่าจะเป็นมะละกอดิบหรือมะละกอสุกให้ ผลตอบแทนคุ้มค่าควรแก่การลงทุน

นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องควรแนะนำให้ชาวสวนมีความรู้ เกี่ยวกับการ ใช้จ่ายปราบศัตรูพืชให้พอเหมาะและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น เพื่อให้ต้นทุนการปลูกเฉลี่ยต่อกิโลกรัมต่ำ ที่สุด จะได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น

ตารางที่ 6.1 สรุปต้นทุน รายได้และอัตราผลตอบแทนจากการปลูกมะละกอดิบ และมะละกอลูก ในจังหวัดราชบุรี ปีการเพาะปลูก 2527/2528

หน่วย : ต่อไร่

รายการ	การปลูกมะละกอดิบ				การปลูกมะละกอลูก			
	เนื้อที่ 1-9 ไร่	เนื้อที่ 10-19 ไร่	เนื้อที่มาก กว่า 20 ไร่	เฉลี่ยเนื้อที่ ทุกขนาด	เนื้อที่ 1-9 ไร่	เนื้อที่ 10-19 ไร่	เนื้อที่มาก กว่า 20 ไร่	เฉลี่ยเนื้อที่ ทุกขนาด
ราคาขายต่อกิโลกรัม (บาท)	1.01	1.01	1.01	1.01	2.30	2.30	2.30	2.30
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	16,094.00	14,617.00	16,180.00	15,340.00	3,838.00	3,571.00	4,675.00	3,864.00
รายได้ทั้งหมด (บาท)	16,254.94	14,763.17	16,341.80	15,493.40	8,827.40	8,213.30	10,752.50	8,887.20
ต้นทุนการปลูกทั้งหมด (บาท)	9,550.57	7,827.90	7,739.21	8,091.06	7,904.31	5,418.42	7,861.50	6,708.68
กำไรสุทธิ (บาท)	6,704.37	6,935.27	8,602.59	7,402.34	923.09	2,794.88	2,891.00	2,178.52
อัตราผลตอบแทนจากค่าขาย (ร้อยละ)	41.25	46.98	52.64	47.78	10.46	34.03	26.89	24.51
อัตราผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจ								
- อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูก (ร้อยละ)	70.20	88.60	111.16	91.49	11.68	51.58	36.77	32.47
- อัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการปลูก (ร้อยละ)	79.23	97.59	119.55	100.31	23.17	66.04	45.84	44.59
อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการปลูกที่จ่ายเป็นเงินสด (ร้อยละ)	124.67	139.18	151.31	140.25	74.82	107.59	89.61	88.37
ปริมาณผลผลิต ณ จุดคุ้มทุนต่อไร่ (กิโลกรัม)	1,834.96	1,353.88	1,139.58	1,347.38	1,892.17	783.57	925.32	1,055.45

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาการปลูกมะละกอ ชาวสวนผู้ปลูกมะละกอประสบปัญหาดังนี้ คือ

(1) ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง เมื่อปลูกมะละกอซ้ำที่เดิมติดต่อกันหลาย ๆ ปี ทำให้สภาพดินและความอุดมสมบูรณ์ในดินเสื่อมสภาพลง ซึ่งจะเกิดปัญหาเรื่องดินแข็งและขาดปุ๋ย

ข้อเสนอแนะ

- ชาวสวนควรปลูกพืชหมุนเวียนสลับกับการปลูกมะละกอ เพื่อช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน นอกจากนี้ยังช่วยให้ชาวสวนได้รายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกพืชที่มีอายุสั้นและหลังจากการเก็บเกี่ยวจะเป็นปุ๋ยในดินอีกด้วย ซึ่งได้แก่พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วลิสง ถั่วเขียว เป็นต้น สำหรับพืชตระกูลแตง เช่น แตงกวา ฟักทอง ไม่ควรปลูกรวมอยู่ในส่วนมะละกอ เพราะแมลงจะอาศัยอยู่กับพืชตระกูลแตง และแมลงเหล่านี้จะเป็นพาหะนำโรคมาสู่ต้นมะละกอ

- ชาวสวนควรใส่ปุ๋ยให้มากขึ้น ทั้งปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยวิทยาศาสตร์

(2) การดูแลรักษาไม่สม่ำเสมอ ในการปลูกมะละกอเพื่อให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูงและมีคุณภาพดีจำเป็นต้องดูแลรักษามะละกอสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่ชาวสวนจะดูแลรักษามะละกอสม่ำเสมอ ถ้าหากมะละกอราคาถูกชาวสวนจะไม่ใส่ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช เนื่องจากปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชมีราคาแพง และชาวสวนขาดความรู้ในการบำรุงรักษามะละกออย่างถูกวิธี

ข้อเสนอแนะ

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและรัฐบาลควรจะได้มีการร่วมมือในการส่งเสริมแนะนำและสาธิตวิธีการทำปุ๋ยอินทรีย์แก่ชาวสวนโดยใช้วัสดุที่มีอยู่ภายในท้องถิ่น เช่น ผักตบชวา มาใช้ในการทำปุ๋ยหมักให้แก่ชาวสวน ซึ่งวิธีนี้จะช่วยให้ชาวสวนประหยัดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับปุ๋ยได้

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรคือ กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ ควรให้คำแนะนำในเรื่องการใช้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืชและแมลง

(3) คุณภาพของมะละกอไม่ดีเท่าที่ควร ชาวสวนขาดความรู้ในการคัดเลือกพันธุ์มะละกอ ทำให้ได้มะละกอไม่ตรงกับความต้องการของตลาด เนื่องจากมะละกอเป็นพืชที่ไวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม การนำมะละกอจากท้องถิ่นหนึ่งไปปลูกยังอีกท้องถิ่นหนึ่งนั้น ผลที่ได้อาจเปลี่ยนแปลงไปได้ นอกจากนี้ยังไม่มีเมล็ดพันธุ์มะละกอชนิดใดที่สามารถต้านทานโรคได้

ข้อเสนอแนะ

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของรัฐบาลควรให้คำแนะนำแก่ชาวสวนในเรื่องการคัดเลือกพันธุ์ และการพิจารณาว่าพันธุ์แต่ละชนิดเหมาะกับสภาพแวดล้อมในการปลูกอย่างไร

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรของรัฐบาลควรพยายามศึกษาและปรับปรุงพันธุ์มะละกอ หรือทำการวิจัยหาพันธุ์มะละกอใหม่ที่สามารถปลูกได้ในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ กัน และต้านทานโรคได้ด้วย รวมทั้งมีคุณภาพในการเก็บรักษาเพื่อรอการจำหน่ายได้นาน

2. ปัญหาต้นทุนการปลูก

(1) เมล็ดพันธุ์ ในการปลูกมะละกอชาวสวนใช้เมล็ดพันธุ์เป็นจำนวนมาก เพื่อให้แน่ใจว่าเมล็ดมะละกอที่หยอดในหลุมมีเปอร์เซ็นต์การงอกมาก และมีโอกาสที่จะได้ต้นมะละกอมาเพื่อคัดเลือกเป็นจำนวนมากด้วย

ข้อเสนอแนะ

ชาวสวนควรใช้เมล็ดพันธุ์ในปริมาณที่พอเหมาะ เพื่อลดต้นทุนการปลูกมะละกอและหาเมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์เพื่อนำมาปลูกและเก็บเป็นพันธุ์ในคราวต่อไป

(2) ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ มะละกอเป็นพืชที่ชาวสวนต้องคอยดูแลรักษาในการใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์เป็นประจำ ทำให้ต้องใส่ปุ๋ยเป็นจำนวนมากเป็นผลให้ต้นทุนในการปลูกมะละกอสูง เนื่องจากปุ๋ยวิทยาศาสตร์มีราคาแพง นอกจากนี้ชาวสวนยังประสบปัญหาเกี่ยวกับปุ๋ยวิทยาศาสตร์ปลอมอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและรัฐบาลควรมีมาตรการควบคุมคุณภาพและราคาของปุ๋ย ตลอดจนอบรมเจ้าหน้าที่ เพื่อให้คำแนะนำและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยแก่ชาวสวน
- ชาวสวนควรพิจารณาประสิทธิภาพและคุณภาพของปุ๋ย ก่อนซื้อควรศึกษาวิธีการใช้และปริมาณที่ต้องใส่ให้เข้าใจและถูกต้อง หากไม่แน่ใจควรปรึกษาเกษตรอำเภอเกษตรตำบลหรือหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
- หน่วยราชการควรที่จะให้ความรู้แก่ชาวสวนมะละกอในด้านการคัดเลือกพันธุ์การเกษตร หรือกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะละกอ เพื่อให้สหกรณ์การเกษตรหรือกลุ่มเกษตรกรเป็นตัวแทนในการสั่งซื้อปุ๋ย และนำมาจำหน่ายในราคาถูกให้แก่ชาวสวนซึ่งเป็นสมาชิกอีกทอดหนึ่ง
- ปัญหาเรื่องปุ๋ยวิทยาศาสตร์ปลอม ชาวสวนสามารถทดสอบปุ๋ยได้โดยใช้มะนาวไปลงในปุ๋ย ถ้าเป็นฟองฟูขึ้นมาก็แสดงว่ามีหินปูนผสมอยู่

(3) ยาปราบศัตรูพืช ชาวสวนขาดความรู้เกี่ยวกับโรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับมะละกอรวมทั้งขาดความรู้ในการใช้ยาป้องกันและปราบศัตรูพืชให้ถูกต้องและถูกวิธี ชาวสวนบางรายต้องใช้จ่ายหลาย ๆ ชนิดไปพร้อมกัน ทำให้ชาวสวนสิ้นเปลืองเนื่องจากยาปราบศัตรูพืชมีราคาแพงและมีผลกระทบต่อต้นมะละกอมากเนื่องจากมะละกอเป็นพืชที่ไวต่อสารเคมีทำให้มะละกอเปลี่ยนแปลงลักษณะประจำพันธุ์ได้ง่าย

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและรัฐบาลควรส่งเสริมให้ความรู้แก่ชาวสวนเกี่ยวกับโรคและแมลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อหาสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ รวมทั้งแนะนำวิธีป้องกันและกำจัดโรคและแมลงให้ถูกวิธี

3. ปัญหาทางด้านการตลาด

(1) ราคาไม่แน่นอน ราคามีการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล ชาวสวนยังขาดอำนาจต่อรองและขายอมต้องขายผลผลิตแก่พ่อค้ารวบรวมในท้องถื่นในราคาที่ต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะเวลามะละกอราคาถูก ชาวสวนถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้า

รวบรวมในท้องถิ่นซึ่งจะรับซื้อผลมะละกอที่ได้ขนาดเท่านั้น ส่วนมะละกอที่มีผลขนาดเล็กที่พ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่นจะไม่นำมาซึ่งน้ำหนักด้วยคือเป็นของแถมแก่พ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่นไปหรืออาจจะรวบรวมไปขายให้โรงงาน ซึ่งให้ราคาต่ำกว่าท้องตลาดมากโดยจะรับซื้อมะละกอทุกขนาดในจำนวนไม่จำกัด นอกจากนั้นพ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่นส่วนใหญ่รวบรวมมะละกอไปจำหน่ายก่อนแล้วจะจ่ายเงินให้ในคราวต่อไป

ข้อเสนอแนะ

- ชาวสวนควรรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างอำนาจในการต่อรอง กับพ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการขายผลผลิต
- รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมแปรรูปอย่างจริงจัง โดยใช้มะละกอเป็นวัตถุดิบมากขึ้น เพื่อเพิ่มตลาดของมะละกออีกด้านหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ราคามะละกอเพิ่มขึ้นด้วย
- รัฐบาลควรมีมาตรการให้ความช่วยเหลือชาวสวน เพื่อไม่ให้ราคาตกต่ำโดยสนับสนุนให้มีข้อตกลงหรือสัญญาซื้อขายระหว่างชาวสวนกับพ่อค้าที่รับซื้อหรือองค์การของรัฐบาลก่อน เพื่อป้องกันการกดราคาหลังการเก็บเกี่ยว นอกจากนั้นควรส่งเสริมการส่งออกไปยังต่างประเทศมากขึ้น

(2) การส่งออก มะละกอลูกเป็นผลไม้สดที่มีการส่งออกที่สำคัญชนิดหนึ่ง

ซึ่งสามารถทำรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก รัฐบาลอนุญาตให้ส่งมะละกอลูกออกไปจำหน่ายต่างประเทศโดยเสรี ชาวสวนน่าจะได้รับรายได้เพิ่มขึ้น แต่ในทางปฏิบัติการส่งมะละกอลูกออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศจะผูกขาดโดยพ่อค้าส่งออกเพียงไม่กี่ราย ทำให้ชาวสวนไม่ได้รับผลประโยชน์เพิ่มขึ้น และมะละกอลูกที่ส่งไปขายยังต่างประเทศมีคุณภาพไม่ตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นการส่งออกมีปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ชาวสวนไม่มีวิธีการเก็บรักษามะละกอลูก และการบรรจุหีบห่อที่ดีพอ เพื่อให้มะละกอลูกเก็บไว้ได้นานไม่บอบช้ำ

ข้อเสนอแนะ

- ชาวสวนควรคัดเลือกพันธุ์มะละกอที่ปลูกให้คุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดต่างประเทศคือ ตลาดต่างประเทศต้องการมะละกอลูกที่มีผลขนาดเล็ก น้ำหนัก

ไม่เกิน 0.5 กิโลกรัม รสชาติดีหวานสด เนื้อหนา สีเหลือง ช่องว่างภายในผลแคบและทนต่อการขนส่ง (ภาคผนวก ข ดัชนีความสุกแก่ของมะละกอ)

- รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคมการค้ามะละกอเพื่อร่วมกันส่งเสริมการค้ากับต่างประเทศ โดยมีชาวสวน พ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่น และพ่อค้าส่งออกเป็นสมาชิกและดำเนินการร่วมกันเพื่อให้การส่งออกมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีอำนาจต่อรองด้านราคามากยิ่งขึ้น

- รัฐบาลควรสนับสนุนการขยายตลาดต่างประเทศให้กว้างขวางกว่าในปัจจุบันโดยพัฒนาการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าเดิม และหาตลาดใหม่เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งทำการวิจัยศึกษาถึงความต้องการของตลาดต่างประเทศ ทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ และราคา ประเภทของผลิตภัณฑ์ ประเทศผู้นำเข้า ประเทศคู่แข่ง รวมทั้งลักษณะการซื้อขายของแต่ละประเทศด้วย

- รัฐบาลควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนา เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อเปิดอายุการเก็บรักษาคุณภาพมะละกอลูกให้มีความสดและเสื่อมคุณภาพช้าที่สุด เช่น การใช้สารเคมี การอบรังสี ฯลฯ

- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยควรส่งเสริมและสนับสนุนให้พ่อค้าส่งออกได้ทราบถึงเทคโนโลยีและวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาวิธีการขนส่ง การคัดขนาดและการบรรจุหีบห่อมะละกอลูกให้ได้มาตรฐานดียิ่งขึ้น เพื่อให้มะละกอลูกที่ส่งออกไปจำหน่ายมีคุณภาพดีและเป็นการดึงดูดให้ชาวต่างประเทศหันมานิยมบริโภคมะละกอลูกของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีการผลิตปาเปน (papain) ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยย่อยโปรตีน สารชนิดนี้พบอยู่ในยางมะละกอและทุกส่วนของต้น ส่วนที่พบมากที่สุดคือ ในผลมะละกอดิบ ประโยชน์ของปาเปนมีมากมายหลายอย่างคือ ใช้ในการหมักเนื้อให้นุ่ม นอกจากนี้ปาเปนยังมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมอาหาร กระบองในปัจจุบัน เพราะสารนี้ไม่เป็นพิษภัยแก่

ลักษณะของมนุษย์เหมือนกับการใช้สารเคมีอื่น ๆ นอกจากนี้ทางเภสัชกรรมนิยมใช้สารปาเปนเป็นส่วนผสมในยาบางอย่าง เช่น ยาระบายอ่อน ๆ และยาช่วยย่อยอาหารสำหรับคนที่เป็นโรคกระเพาะเป็นต้น

ปัจจุบันนี้ในประเทศไทยยังไม่มีสายพันธุ์มะละกอที่แน่นอนเพื่อนำมาปลูกสำหรับสกัดเอาสารปาเปนโดยเฉพาะ แต่ปลูกมะละกอเพื่อใช้ผสมมะละกอดิบเป็นอาหารพวกผักและนำผลมะละกอลูกเป็นผลไม้ รัฐบาลควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการทดสอบคัดเลือกพันธุ์ที่นิยมปลูกอยู่แล้วภายในประเทศที่สามารถผลิตสารปาเปนได้ปริมาณมาก และมีคุณภาพดี เพื่อนำมะละกอนั้นมาส่งเสริมให้ชาวสวนปลูกเป็นพืชอุตสาหกรรมอีกอย่างหนึ่งต่อไปในอนาคต

ดังนั้นถ้าทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คาดว่าการทำส่วนมะละกอก็จะเป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่จะช่วยทำให้เศรษฐกิจของชาวสวนดีขึ้น ทั้งยังเป็น การเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศอีกด้วย